

Gröna Kvinnor

Stockholm/Östhammar den 17 juni 2020

Yttrande över SKB:s ansökan om kärnbränsleförvar i Forsmark juni 2020

Till

Miljödepartementet

103 33 STOCKHOLM

m.registrator@regeringskansliet.se

Från

Gröna Kvinnor är en nationell partipolitiskt fristående organisation med jämställdhet, miljö och ekonomi som fokusområden. Vi tydliggör patriarkal uppbyggnad av dagens energisystem, ser samband mellan uranbrytning, kärnkraft, kärnavfall och kärnvapen samt visar vägen till självförsörjande förnybara energisystem och fredlig samexistens, läs mer om oss på: www.gronakvinnor.se

Yttrande i ärendena med diarienummer M2018/00217/Me och M2018/00221/ke – regeringens prövning av kärnbränsleförvarsansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen.

Planeringen av kärnavfallsförvaret är en nationell fråga som nu en lokal kommun har att hantera genom SKBs ansökan. Under många år har företaget utövat påverkan genom olika informationsmöten där slutförvaret har framförts som säkert och arbetsskapande. Kärnavfallsförvaret handlar förutom om plats och metod om att globalt beakta FNs hållbarhetsmål 2030, de 17 målen för klimatet människors hälsa och jämställdhet, Parisavtalet COP21, samt Miljöbalkens försiktighetsprincip (2 Kap 3 §). Det är inte är förenligt med de mänskliga rättigheterna att producera miljöfarligt avfall som utsätter kommande generationer för hälsorisker. Avsaknaden av en helhetssyn att på samma plats anlägga flera anläggningar på är djupt oroande.

Gröna Kvinnor anser att ansökan inte ska tas upp av regeringen för behandling nu utan att en helhetsbedömning är gjord. KBS-3-systemet påvisar stora brister och utredningen saknar alternativa platser och metoder. Därför yrkar Gröna Kvinnor på att regeringen avvisar SKB:s ansökan.

Den geologiska frågan där Domstolen framhållit att det i utredningen om berget i Forsmark finns oklarheter som kan motivera en prövotidsutredning för att kunna bestämma villkor om "respektavstånd" och "säkerhetsavstånd" eller andra "försiktighetsmått" som avstånd från

kärnavfallet till en regional förkastningszon eller en större deformationslinje, se sid. 19 i MMD:s yttrande till regeringen 23 januari 2018.

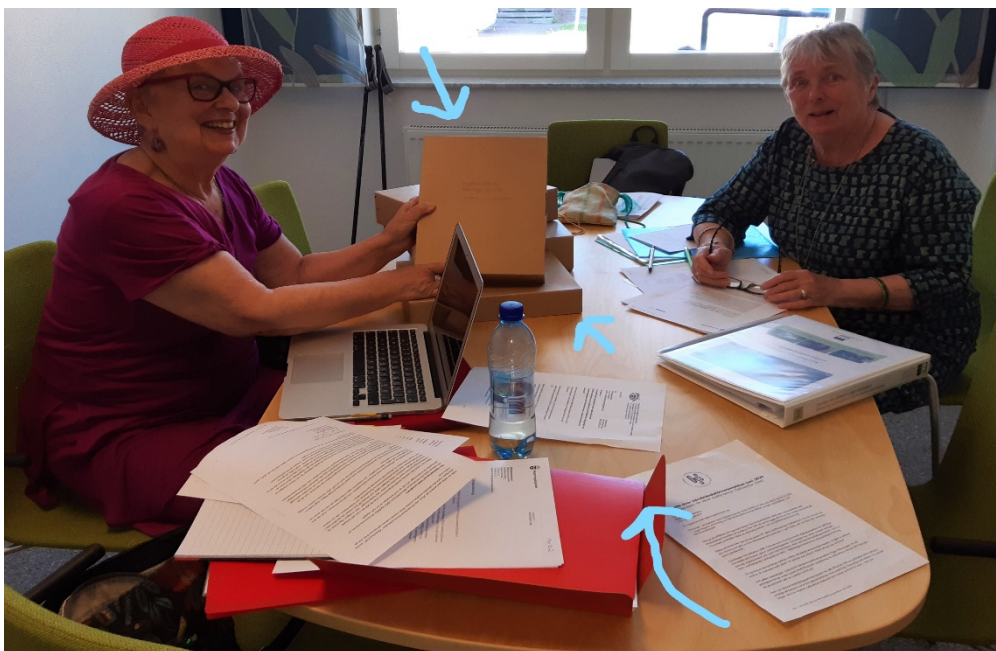
- Gröna Kvinnor ställer här frågan om definitionen av respektavstånd i detta speciella fall där flera gigantiska urgröpningar av urberget ska göras under vattenytan. Finns det någon tidigare erfarenheter som bildar praxis så att Miljöbalkens regler kan tillämpas? Gröna Kvinnor anser att en opartisk prövotidsutredning ska gälla för att kunna bestämma villkor om respektavstånd eller försiktighetsmått som domstolen framhåller.

Gröna Kvinnor, är också en del av Milkas, Miljörelsens kärnavfallssektariat, har liksom andra miljöorganisationer i domstolsförhandlingarna, avstyrkt ansökan bl. a med anledning av förslaget till plats och anser att verksamheten ska flyttas till en säkrare torr plats med stillastående vatten långt från viktiga vattendrag, så att inte nuklider kan nå biota.

Gröna Kvinnor anser att Regeringen inte kan godkänna ansökan också för dess brister vad gäller redovisning av en tillräckligt säker metod avseende utsläpp och utspädning av radioaktivt material till Östersjön. Konsekvenserna av det ingrepp i naturen som förslaget innebär, med fortsatt urgröpfung av havsbotten bestående av poröst urberg på ett stort område och ett havsdjup på flera hundra meter, har inte tillräckligt beaktats och påverkan av klimatförändring påverkan inte skett. Försiktighetsprincipen har inte beaktats.

Maktförhållanden/patriarkatet

Som bifogad bild illustrerar har mycket arbete lagts ner på att förklara projektets alla tekniska fördelar. Men själva utgångspunkten, att placera hela Sveriges slutförvar på ett och samma ställe, har inte analyserats ur ett köns och maktperspektiv. Generell anses storskaliga lösningar som en del i en patriarkal struktur. En person tar ett beslut och pekar med hela handen. Alla andra förslag avvisas. Sverige har en lång historia av att agera på så sätt, i dag är det en annan tid där vi har både en jämställdhetslag som säger att kvinnor och män har samma rätt och ska ges samma möjligheter att göra sin röst hörd i samhällsfrågor. Gröna Kvinnor kan inte se att jämställdhet har tagits upp i SKB:s ansökan. Vi kan inte heller se att jämställdhet, mänskliga rättigheter eller klimatförändringars påverkan på Östersjön beaktats i den information som getts under årtionden.

Kirsti & Gret-Lis läser dokument hos kommunen i Östhammar

Genom medlemmar i Gröna Kvinnor som är boende i Östhammars kommun vet vi att kommunen inte balanserar upp den skevhet som finns i informationsläget totalt i Östhammar för att bidra till allsidiga informationsinsatser. Detta framhålls även av den lokala organisationen Oss – Opinionsgruppen för Säker Slutförvaring i Östhammar.

De ekonomiska bidrag som erbjuds från SSM till organisationer är strikt begränsade till vad organisationer som söker medel får använda dem till. Gröna Kvinnor ser det som ett stort demokratiunderskott. Brist på synpunkter från kvinnoorganisationer, miljöorganisationer och föreningars medlemmar i Östhammar har därför inte nått fram. Oroliga kritiska röster utan egenintresse har inte inbjudits till dialog och diskussioner och har med det marginaliserats.

Gröna Kvinnor yrkar på att SKBs ansökan om förvaring av radioaktivt kärnbränsle avvisas av Regeringen.

Gröna Kvinnor

Ewa Larsson, Stockholm

Ordförande Gröna Kvinnor

Kirsti Kolthoff, Österbybruk

Ansvarig för region Uppland

kihkokhk07@gmail.com

mobil 070-244 89 13

Gret-Lis Grönlund, Östhammar

Kontaktperson Åland

www.gronakvinnor.se

